

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8P/56/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314208310
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Pytliaková Dr.
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5314208310.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Čadci sudkyňou JUDr. Adrianou Pytliakovou, PhD., vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: E. F., Z.. X. XX. XXXX, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky I. F., B., Z.. XX. X. XXXX, B. Z. B. Č.. XXX a otca P. F., Z.. X. XX. XXXX, B. K., Q. Č.. XXX, v konaní o zvýšenie výživného na maloleté dieťa takto

rozhodol:

M e n í s a rozsudok Okresného súdu v Čadci sp. zn. 8P/20/2012 zo dňa 27.6.2013 tak, že vyživovacia povinnosť otca P. F. k maloletému E. F., Z.. XX.XX.XXXX v sume 125,- € mesačne sa z v y š u j e na sumu 150,- € mesačne, ktoré výživné je otec p o v i n n ý platiť vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, pod následkami výkonu rozhodnutia, od 04.9.2014.

Nedoplatok na výživnom za dobu od 04.9.2014 do 24.6.2015 vo výške 225,- € súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v 10,- € mesačných splátkach spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok nezaplatením či o len jednej splátky.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka podaným návrhom zo dňa 04.9.2014 domáhala sa zvýšenia výživného na maloletého E. F. zo sumy 125,- € mesačne na sumu 200,- € mesačne. Návrh odôvodnila tým, že od posledného rozhodnutia o výživnom zmenili sa na strane maloletého E. pomery. Začal navštevovať 1. ročník Základnej školy vo V., 2 krát do týždňa navštevuje krúžok karate v Q. B., výtvarný krúžok za ktoré platí náklady 25,- €, okrem toho potrebuje oblečenie na karate, kimono v hodnote 20,- až 250,- €. V súvislosti s návštevou školy mu musela zakúpiť tašku v hodnote 100,- €, školské pomôcky, dosky, oblečenie, obutie, 23,- € poplatok za nákup zošitov, ZRPŠ 13,- €, 17,- € družina, 21,- € náklady na stravu v škole. Maloletý E. má aj zdravotné problémy v dôsledku ktorých zakupuje mu navrhovateľka probiotiká, sirup Aloe Vera v hodnote 25,- € 1 liter, črevné kvapky Biogaja 10,- €. V spoločnej domácnosti navrhovateľka býva so svojou dcérou Z., ktorá je SZČO, bývajú v rodinnom dome vo vlastníctve navrhovateľky. Písomne dňa 23.6.2015 zdôvodnila svoj návrh tým, že odporca nejaví záujem o syna žiadnym spôsobom, nenavštevuje ho, nevie aké má záľuby, nestará sa o jeho zdravotný stav, maloletý E. navštevuje psychiatriu v Čadci a psychologičku, začal nosiť okuliare. Od odporcu nedostáva nič na Vianoce, narodeniny, meniny. Žiadnym spôsobom ho nekontaktuje. Tvrdila, že náklady na okuliare ju stáli 110,- €, synovi nestíha kupovať perá, pravítka, gummy, ceruzky, lebo ich nič a stráca. Robí to aj spolužiakom, ktorým navrhovateľka pravidelne kupuje perá. Je veľmi ťažké vychovávať hyperaktívne a vzdorovité dieťa bez pomoci otca. V čase od 29.5.2015 do 09.6.2015 maloletý E. bol v Martinskej nemocnici. Navrhovateľka vyčísliła náklady na cestu V. - Martin a späť v počte 150 km v hodnote 25,- € za jednu cestu, celkom ich absolvovala 4-krát. Do nemocnice mu kúpila prezuvky, ponožky, zubnú pastu, náklady 18,- €. 10.6.2015 F. E. mal úraz, spadol na bicykli, rozbil okuliare, mal tržnú ranu na obočí, ktorú mu zošivali. Na ceste V. - Čadca a späť, 30 km,

jedna cesta stojí 10,- €. Navrhovateľka mu zakúpila druhé okuliare. 12.6.2015 bola v Čadci na kontrole, cesta stojí 10,- €. V Martinskej nemocnici mu našli nález na srdci, objednaný je na kardiológiu k MUDr. Kardošovej. Má ťažkosti, chodí na urológiu. Matka mu zakupuje liek Urinal (15,- €). Dňa 19.6.2015 bola na urologickom vyšetrení v Čadci u MUDr. Poliaka, prednostné vyšetrenie 10,- €, cesta do Čadce 10,- €. Nakoľko E. je hyperaktívny, nezávládnuteľný, od septembra 2015 bude navštevovať školu v Ľubochni, liečebno-výchovné sanatórium, cesta V. - Ľubochňa a späť je 150 km, 25,- € ju bude stáť jedna cesta. Na víkendy si ho bude brávať domov, takže to bude 8 ciest za 1 mesiac, náklady vyčísliť v hodnote 200,- €.

Otec s návrhom nesúhlasil, poukázal na to, že mesačne platí 125,- € výživné + 30,- € nedoplatok na výživnom, 30,- € trovy exekúcie. Zdravotné a sociálne poistenie si neplatí, pretože nikde nepracuje, nemá žiaden príjem. Živnostenskú činnosť nechce zrušiť, pretože si stále hľadá prácu, 2 roky už nikde riadne nepracoval a preto nepodal ani daňové priznanie. Podniká v odbore stavebné, izolačné, betonárske práce. Požičiava si finančné prostriedky od svojej matky, tá je poberateľkou dôchodku vo výške 300,- €, s ňou býva v spoločnej domácnosti so svojim bratom, na domácnosť neprispieva žiadnou sumou, nemá zdravotné problémy, brigádnicke nepracuje. Náklady na exekúciu sú zrážané z účtu jeho matky. Brat odporcu pracuje v ČR na stavbe, pričom odporca tvrdil, že s ním nepracuje a nepoberá ani sociálne dávky. Má exekúciu vo vzťahu k zdravotnej poisťovni, dlh okolo 5.000,- až 6.000,- €. S maloletým E. bol naposledy minulý rok cez letné prázdniny. Nestretáva sa s ním ani si nepodal návrh o úpravu styku, nemá vedomosti o tom, aké dosahuje školské výsledky.

Ako dôkaz súd vykonal výsluch matky odporcu T. F., ktorá tvrdila, že žije s odporcom v spoločnej domácnosti, tento nepracuje nikde asi 2 roky, má ťažkosti sa zamestnať. Tvrdila, že ho výslovne živí. Syn má ja zdravotné problémy psychického charakteru, ale nelieči sa. Ona sama mu dáva predpísať lieky ako Lexaurin, Diazepam. Za domácnosť svedkyňa platí 110,- € mesačne, elektrinu 50,- €, vodu 20,- € paušálne každý mesiac. Jej príjmom je starobný dôchodok 300,- € a poberá vdovský dôchodok po manželovi 200,- € mesačne. Vzhľadom na svoj zdravotný stav dopláca na lieky 20,- € mesačne, synovi platí stravu, oblečenie mu nekupuje, prispieva mu na cigarety, pretože tento fajčí. Pomáhala mu platiť aj výživné vo vzťahu k synovi, 2 mesiace už zaplatené nebolo, pretože to finančne utiahnuť nemôže.

Z pripojeného spisu OS Čadca sp. zn. 8P/20/2012 úd mal preukázané, že rozsudkom zo dňa 27.6.2013 bola určená výživovacia povinnosť otca k maloletému E. v sume 125,- € mesačne. V čase tohto rozhodnutia otec prevádzkoval živnostenskú činnosť s predmetom podnikania - demolácie, zemné práce, výroba betónu a malty, maliarske a natieračské práce, izolácie proti vode a zemnej vlhkosti. Matka prevádzkovala živnostenskú činnosť s rôznym predmetom podnikania. Jej príjem podľa daňového priznania k dani z príjmov FO za zdaňovacie obdobie roku 2010 bol 4.358,- €, matka mala ďalšiu výživovacia povinnosť k plnoletej dcére Z., študujúcej na strednej škole. Otec nepodal daňové priznanie k dani z príjmov FO. V čase rozhodnutia maloletý E. bol zdravý a z toho titulu nemal zvýšené náklady.

V konaní matka predložila potvrdenie urologickej ambulancie Čadca z ktorého súd zistil, že 19.6.2015 maloletý E. F. Absolvoval urologické vyšetrenie, odborné vyšetrenie oftalmológa 07.5.2015 s odporúčaním nosiť okuliare, potvrdenie chirurgickej ambulancie zo dňa 19.6.2015 MUDr. Mariána Liščáka o poskytnutí ošetrovania v dôsledku utrpenia úrazu, pádu z bicykla. Zo správa Univerzitnej nemocnice v Martine, predbežnej prepúšťacej správy mal súd preukázané, že maloletý E. bol hospitalizovaný na detskom oddelení psychiatrickej kliniky v dňoch 29.5. až 09.6.2015, so záverom hyperkinetickej poruchy správania.

Zo správa Mestského úradu v Turzovke mal súd preukázané, že odporca nie je vlastníkom nehnuteľnosti ani platcom dane z nehnuteľnosti v Meste Turzovka.

Zo správa Daňového úradu Žilina, pobočka Čadca súd zistil, že matka podala daňové priznanie k dani z príjmov FO za rok 2013, typ B so základom dane 2.459,57 € s nárokom na daňový bonus 509,28 €.

Zo správa Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Čadca mal súd preukázané, že otec nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Naposledy bol vedený v dobe od 01.3.1995 do 23.7.1995. Dňom 24.7.1995 bol vyradený pre nespoluprácu.

Zo správa Obce Nová Bystrica mal súd preukázané, že matka býva v rodinnom dome so svojimi deťmi Z. B. T. E. F.. Dcéra Z. je SZČO, maloletý E. navštevuje 1. ročník základnej školy. Navrhovateľka vlastní

rodinný dom vrátane prísluších pozemkov, má vo vlastníctve osobný automobil zn. Toyota rok výroby 2007, je SZČO, zaoberá sa výrobou mliečnych výrobkov v Z. B. a prevádzkuje solárium v Čadci.

Zo správy o prešetrení pomerov zo strany kolízneho opatrovníka (čl. 27) mal súd preukázať, že manželstvo rodičov maloletého E.T. bolo rozvedené rozsudkom OS Čadca sp. zn. 10C/91/2011 zo dňa 14.12.2011. Maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 100,- € mesačne. Šetrením nebolo zistené zanedbanie starostlivosti o maloletého zo strany matky, kolízny opatrovník odporučil zvýšiť výživné na maloletého E..

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností, majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktorá povinný na seba berie.

Podľa § 68 ods. 1 Zákona o rodine rozhodnutie ktorým sa určilo výživné možno zmeniť vtedy, ak dôjde k zmene pomerov účastníkov. Pod zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena, okolnosti, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom či už na strane oprávneného alebo na strane povinného.

Súd v konaní zisťoval zmenu pomerov na strane účastníkov od posledného rozhodnutia a taktiež prihliadol na vývoj životných nákladov. O výživnom bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu v Čadci sp. zn. 8P/20/2012 zo dňa 27.6.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť 31.7.2013. Výživné bolo stanovené na sumu 125,- € mesačne. Nesporne bolo preukázané, že od posledného rozhodnutia súdu o výživnom na maloletého E. došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého z dôvodu zhoršenia jeho zdravotného stavu. Matka v konaní predložila lekárske potvrdenia, (potvrdenie oftalmológa, chirurgické oddelenie, detské oddelenie, urologická ambulancia, detské psychiatrické oddelenie Martinskej fakultnej nemocnice), že má zhoršený zdravotný stav, v súvislosti s ktorou návštevou odborných lekárov má matka zvýšené výdavky za poplatky, čo preukázala predloženými dokladmi o návšteve odborných vyšetrení a s tým spojenými výdavkami. Matka má zvýšené náklady na zakúpenie liekov pre maloletého v súvislosti s urologickými problémami maloletého E. (Urinal v hodnote 15,- €, Aloe Vera sirup 35,- €, Biogaja kvapky 10,- €, Espriko 26,- €). Matka absolvovala s maloletým E. vyšetrenie na detskej neurológii v Kysuckom Novom Meste, vyšetrenie stálo 20,- €. Maloletý Lukáš navštevuje psychiatrickú ambulanciu v Čadci MUDr. Mária Janíčková, o čom predložila súdu potvrdenie. Má hyperkinetickú poruchu správania sa. V súvislosti s absolvovaním týchto vyšetrení matka má zvýšené náklady na cestovnom k odborným lekárom do Čadce, Žiliny, Martina. V dôsledku utrpenia úrazu maloletý E. zničil si okuliare, na ktoré matka musela vynaložiť náklady 110,- € (rám + sklá). V dôsledku hyperaktívneho správania sa maloletého E. matka musí zakupovať písacie potreby nielen Lukášovi, ale aj ostatným deťom, ktorým ich ničí.

Na strane otca súd zmenu pomerov nezaregistroval od posledného rozhodnutia o výživnom. Otec je naďalej samostatne zárobkovo činnou osobou, nepozastavil si, neprerušil prevádzkovanie živnosti ani neukončil. Nepodal daňové priznanie k dani z príjmov FO, rovnako ako aj v minulých obdobiach roku 2008 až 2012. Napriek tomu, že je živnostníkom, daňové priznanie k dani z príjmov FO nepodáva. Poukázal na to, že viac ako 2 roky už nikde nepracuje, je výživou odkázaný na svoju matku, ktorá ho živí, uhrádza náklady ktoré mu vznikajú, pomáha mu aj jeho brat. Nechodí na žiadne brigády ani fušky, neplatí si náklady sociálneho a zdravotného poistenia, čím mu narastá dlh.

Súd dospel k záveru, že vzhľadom na predmet činnosti otec by mal vynaložiť úsilie smerujúce k zabezpečeniu si práce a získaniu tak finančných prostriedkov. Je priam nemožné, aby takúto situáciu otec akceptoval vzhľadom k tomu, že si riadne zamestnanie nenašiel a neukončil ani živnostenskú činnosť. Nepreukázal, že by mal zdravotné problémy, iné obmedzenia, ktoré by mu bránili nájsť si vhodné zamestnanie. Obaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť voči svojim deťom a to až do doby, kedy nie sú schopné samé sa živiť. Nie je možné prenechávať zodpovednosť za výchovu, výživu na jednom rodičovi, v danom prípade matke. Súd takýto ľahkovážny prístup otca k plneniu si vyživovacej povinnosti vo vzťahu k svojmu synovi, ktorý má zvýšené náklady v konaní preukázané matkou, aby výslovne ich uhradza, pretože ho má v priamej starostlivosti. Súd je toho názoru, že je v schopnostiach a možnostiach otca zamestnať sa, dosahovať príjem zo živnostenskej činnosti a plniť si tak zákonom stanovenú povinnosť vo vzťahu k maloletému E., ktorá zabezpečí pokrytie jeho životných potrieb. Súd prihliadol na tú skutočnosť, že otec sa s maloletým synom nestýka, nestará sa oňho, nemá prehľad o dosahovaní školských výsledkoch, o jeho správaní, o jeho zdravotnom stave v dôsledku čoho sú zvýšené výdavky. Súd preto zvýšil výživné na sumu 150,- € mesačne v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Výživné zvýšil od 04.9.2014, teda odo dňa nástupu maloletého do 1. ročníka Základnej školy a zároveň odo dňa podania návrhu navrhovateľky o zvýšenie výživného. V daný časový moment vyhodnotil ako obdobie, kedy nastala zmena pomerov na strane maloletého. Vyčíslený nedoplatok za uvedenú dobu vo výške 225,- € povolil súd otcovi splácať v 10,- € mesačných splátkach s poukazom na § 168 ods. 1 druhá veta OSP.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Ide o konanie, ktoré je možné začať i bez návrhu.